

§ 10

Opetuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Björn Månssonin toivomusponnosta koskien turvapaikanhakijoiden, pakolaisten ja maahanmuuttajien kotouttamista ruotsiksi ja tarpeesta jakaa kotouttamisvoimavarat tämän periaatteen mukaisesti

HEL 2016-003088 T 00 00 03

Lausunto

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Suomen virallinen kaksikielisyys mahdollistaa kotoutumisen Suomessa myös ruotsin kielellä. Laki kotoutumisen edistämisestä antaa kotoutujalle mahdollisuuden valita ensimmäiseksi kotoutumiskielekseen ruotsin tai suomen. Kotoutumiskoulutukseksi hyväksytään suomen- tai ruotsinkielinen koulutus. Helsinkiin muuttaa muista kunnista, Ruotsista ja muualta ulkomailta henkilöitä, joilla on ruotsin kielen taitoa tai joilla on muulla tavoin yhteys ruotsin kieleen esimerkiksi perheenjäsenen kautta.

Ruotsinkielinen kotoutuminen kaupunginhallituksen kotoutusmäärärahan hankkeissa opetusvirastossa

Työllistymistä, ammatillista koulutusta, kuntoutusta ja kielitaitoa on yhdistetty Opetusviraston vetämässä Stadin osaamiskeskuksessa, jossa työtä on tehty 20 ammattilaisen voimin. Osaamiskeskuksella on ollut asiakkaita yhteensä 560. Asiakkaiden mahdollisuus saavuttaa tutkintotavoitteinen opiskelupaikka on nopeutunut ja mahdollisuudet siirtyä työelämään ovat parantuneet työvalmennuksen ja jalkautuvan S2-tuen avulla. Lisäksi on syntynyt 83 työnantajakontaktia.

Stadin osaamiskeskuksen osana kehitetään ruotsinkielisiä koulutuspolkuja. Tietoa ruotsinkielisistä mahdollisuuksista annetaan Stadin osaamiskeskuksen kartoitusvaiheessa ja kartoituksessa huomioidaan kieli-valinta. Osaamiskeskuksen tarjontaan kehitetään myös kaksikielisiä koulutuspalveluja niillä aloilla, joissa kaksikielisyys parantaa työllistymismahdollisuuksia. Osaamiskeskuksen rahoituksesta kustannetaan lähtötason arviointi, ruotsinkielinen non-stop ammatti-paja sekä jalkautuva R2-opettaja. Kaupunginkanslian ja sosiaali- ja terveysviraston erillismäärärahalta toteutettavat toiminnot sisältyvät edellä mainitun Stadin osaamiskeskuksen kehittämistyön alle.

Ruotsinkielinen kotoutuminen opetusviraston palveluissa

Opetusviraston ruotsinkielinen koulutuslinja vastaa Helsingin kaupungin ruotsinkielisen perusopetuksen ja nuorten sekä aikuisten lukiokou-

lutuksen järjestämisestä. Nämä koulutukset osaltaan tukevat turvapai-
kanhakijoiden, pakolaisten ja muiden maahanmuuttajien kotoutumista.
Opetusviraston ruotsinkielisellä päivähoito- ja koulutuslinjalla on kaksi
ruotsin kielituki lastentarhanopettajaa, jotka tukevat henkilökuntaa ky-
symyksissä, jotka koskevat ruotsinkielen tukea päivähoitoikäisille.
Ruotsinkielisissä peruskouluissa toimii 2017 alkaen kaksi S2 opettajaa.
Koulutuslinjalle ei ole valmistavaa luokkaa vaan oppilaat menevät lähi-
kouluun ja saavat siellä tarvittavan tuen. Folkhälsanin ja Espoon kau-
pungin kanssa on tehty yhteistyötä koskien koulutuksia aiheesta, jotka
on osoitettu henkilökunnalle.

Opetuslautakunnan (27.11.2015, § 206) mukaan olisi suotavaa, että
maahanmuuttajille tarjottaisiin aktiivisesti myös ruotsinkielisen integraa-
tion vaihtoehtoa. Ruotsinkieliseen perusopetukseen valmistavan ope-
tuksen aloittamiseen on varauduttava opetusvirastossa. Opetusviraston
27.11.2015 arvio on, että 1—2 ryhmän kustannukset vuositason tulisi-
vat olemaan noin 100 000 euroa. Ruotsinkielisiä integraatiopolkuja olisi
syytä rakentaa tiiviissä yhteistyössä muiden toimijoiden, kuten Arbik-
sen, Praktikumin ja SVEPSin kanssa.

Sveps (Svenska produktionsskolan) tarjoaa koulutuksen ja työelämän
ulkopuolella oleville nuorille ohjausta sekä startti- ja työhönvalmennus-
ta. Myös kotoutujanuoret voivat hakeutua Svepsin toimintaan. Svepsin
toimialueena on pääkaupunkiseutu (Helsinki, Espoo Vantaa, Kirkko-
nummi ja Kauniainen). Opetusvirasto tekee tiivistä yhteistyötä Svepsin
kanssa sekä tukee toimintaa avustuksin.

Käsittely

Esittelijä muutti lausuntoehdotustaan poistamalla siitä sen 4. kappaleen
("Peruskouluissa on kehitetty...").

Jäsen Ahva teki vastaehdotuksen, että lausuntoehdotuksen 9. kappale
("Opetuslautakunnan (27.11.2015, § 206) mukaan...") poistetaan.

Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Hyväksyttiin esittelijän muutettu ehdotus.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Riikka Merimaa-Jovanovic, erityissuunnittelija, puhelin: 310 64636
riikka.merimaa-jovanovic(a)hel.fi
Arja Kukkonen, linjanjohtaja, puhelin: 310 86850
arja.kukkonen(a)hel.fi
Marjo Kyllönen, vs. linjanjohtaja, puhelin: 310 86274

24.01.2017

marjo.kyllonen(a)hel.fi
Niclas Grönholm, linjanjohtaja, puhelin: 310 86225
niclas.gronholm(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Opetuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Suomen virallinen kaksikielisyys mahdollistaa kotoutumisen Suomessa myös ruotsin kielellä. Laki kotoutumisen edistämisestä antaa kotoutujalle mahdollisuuden valita ensimmäiseksi kotoutumiskielekseen ruotsin tai suomen. Kotoutumiskoulutukseksi hyväksytään suomen- tai ruotsinkielinen koulutus. Helsinkiin muuttaa muista kunnista, Ruotsista ja muualta ulkomailta henkilöitä, joilla on ruotsin kielen taitoa tai joilla on muulla tavoin yhteys ruotsin kieleen esimerkiksi perheenjäsenen kautta.

Ruotsinkielinen kotoutuminen kaupunginhallituksen kotoutusmäärärahan hankkeissa opetusvirastossa

Peruskouluissa on kehitetty uudenlaista monikielistä ohjausta. Kouluilla toimii viisi monikielistä ohjaajaa, joista neljä puhuu äidinkielenään somalin kieltä ja yksi arabiaa. Toiminta kohdistuu kotoutumisessa tukea tarvitseviin oppilaisiin ja perheisiin. Tarpeet vaihtelevat kouluittain ja tuen tarvetta voi olla niin vasta maahan saapuneella turvapaikanhakijalla kuin Suomessa syntyneellä nuorella.

Työllistymistä, ammatillista koulutusta, kuntoutusta ja kielitaitoa on yhdistetty Opetusviraston vetämässä Stadin osaamiskeskuksessa, jossa työtä on tehty 20 ammattilaisen voimin. Osaamiskeskuksella on ollut asiakkaita yhteensä 560. Asiakkaiden mahdollisuus saavuttaa tutkintotavoitteinen opiskelupaikka on nopeutunut ja mahdollisuudet siirtyä työelämään ovat parantuneet työvalmennuksen ja jalkautuvan S2-tuen avulla. Lisäksi on syntynyt 83 työnantajakontaktia.

Stadin osaamiskeskuksen osana kehitetään ruotsinkielisiä koulutuspolkuja. Tietoa ruotsinkielisistä mahdollisuuksista annetaan Stadin osaamiskeskuksen kartoitusvaiheessa ja kartoituksessa huomioidaan kieli-valinta. Osaamiskeskuksen tarjontaan kehitetään myös kaksikielisiä koulutuspalveluja niillä aloilla, joissa kaksikielisyys parantaa työllistymismahdollisuuksia. Osaamiskeskuksen rahoituksesta kustannetaan lähtötason arviointi, ruotsinkielinen non-stop ammatti-paja sekä jalkautuva R2-opettaja. Kaupunginkanslian ja sosiaali- ja terveysviraston eril-

lismäärärahalla toteutettavat toiminnot sisältyvät edellä mainitun Stadin osaamiskeskuksen kehittämistyön alle.

Ruotsinkielinen kotoutuminen opetusviraston palveluissa

Opetusviraston ruotsinkielinen koulutuslinja vastaa Helsingin kaupungin ruotsinkielisen perusopetuksen ja nuorten sekä aikuisten lukiokoulutuksen järjestämisestä. Nämä koulutukset osaltaan tukevat turvapaikanhakijoiden, pakolaisten ja muiden maahanmuuttajien kotoutumista. Opetusviraston ruotsinkielisellä päivähoito- ja koulutuslinjalla on kaksi ruotsin kielituki lastentarhanopettajaa, jotka tukevat henkilökuntaa kysymyksissä, jotka koskevat ruotsinkielen tukea päivähoitoikäisille. Ruotsinkielisissä peruskouluissa toimii 2017 alkaen kaksi S2 opettajaa. Koulutuslinjalle ei ole valmistavaa luokkaa vaan oppilaat menevät lähikouluun ja saavat siellä tarvittavan tuen. Folkhälsanin ja Espoon kaupungin kanssa on tehty yhteistyötä koskien koulutuksia aiheesta, jotka on osoitettu henkilökunnalle.

Opetuslautakunnan (27.11.2015, § 206) mukaan olisi suotavaa, että maahanmuuttajille tarjottaisiin aktiivisesti myös ruotsinkielisen integraation vaihtoehtoa. Ruotsinkieliseen perusopetukseen valmistavan opetuksen aloittamiseen on varauduttava opetusvirastossa. Opetusviraston 27.11.2015 arvio on, että 1—2 ryhmän kustannukset vuositasolla tulisivat olemaan noin 100 000 euroa. Ruotsinkielisiä integraatiopolkuja olisi syytä rakentaa tiiviissä yhteistyössä muiden toimijoiden, kuten Arbiksen, Praktikumin ja SVEPSin kanssa.

Sveps (Svenska produktionsskolan) tarjoaa koulutuksen ja työelämän ulkopuolella oleville nuorille ohjausta sekä startti- ja työhönvalmennusta. Myös kotoutujanuoret voivat hakeutua Svepsin toimintaan. Svepsin toimialueena on pääkaupunkiseutu (Helsinki, Espoo Vantaa, Kirkkonummi ja Kauniainen). Opetusvirasto tekee tiivistä yhteistyötä Svepsin kanssa sekä tukee toimintaa avustuksin.

Esittelijän perustelut

Opetuslautakunnalta on pyydetty lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Björn Månssonin tekemästä seuraavasta toivomusponnosta, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi käsitellessään Suomen kommunistisen puolueen ja Helsinki-listojen ryhmäaloitetta koskien aktiivisuutta pakolaisten auttamiseksi: ”Kaupunginvaltuusto muistuttaa siitä, että turvapaikanhakijoiden, pakolaisten ja maahanmuuttajien kotouttaminen voi tapahtua myös toisella kansalliskielellä ruotsiksi samoin kuin tarpeesta jakaa kotouttamisvoimavarat tämän periaatteen mukaisesti.”

Esittelijä

opetustoimen johtaja

24.01.2017

OTJ/10

Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Riikka Merimaa-Jovanovic, erityissuunnittelija, puhelin: 310 64636
riikka.merimaa-jovanovic(a)hel.fi
Arja Kukkonen, linjanjohtaja, puhelin: 310 86850
arja.kukkonen(a)hel.fi
Marjo Kyllönen, vs. linjanjohtaja, puhelin: 310 86274
marjo.kyllonen(a)hel.fi
Niclas Grönholm, linjanjohtaja, puhelin: 310 86225
niclas.gronholm(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano